

**RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK**

**Xe KAMER**

**A R R E S T**

**nr. 214.173 van 24 juni 2011**  
**in de zaken A. 193.129/X-14.245 (I).**  
**A. 193.130/X-14.246 (II).**  
**A. 193.131/X-14.247 (III).**  
**A. 193.132/X-14.248 (IV).**  
**A. 193.133/X-14.249 (V).**  
**A. 193.134/X-14.250 (VI).**

In zake :        I. Antoon DEMAREZ  
                    II. Jerome DEMAREZ  
                    III. Jacques D'HALLUIN  
                    IV. Frans GEIREGAT  
                    V. Frank VAN HOLLEBEKE  
                    VI. Jacques VAN HOLLEBEKE  
                    bijgestaan en vertegenwoordigd door  
                    advocaat Koen Van Wynsberge  
                    kantoor houdend te 3000 LEUVEN  
                    Diestsevest 113  
                    bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

- I. + II. + III. + IV. + V. + VI.  
1. de stad HARELBEKE  
    bijgestaan en vertegenwoordigd door  
    advocaat Arnoud Declerck  
    kantoor houdend te 8530 HARELBEKE  
    Kortrijksesteenweg 387  
    bij wie woonplaats wordt gekozen  
2. de deputatie van de provincieraad van WEST-VLAANDEREN  
    bijgestaan en vertegenwoordigd door  
    advocaat Bart Staelens  
    kantoor houdend te 8000 BRUGGE  
    Gerard Davidstraat 46, bus 1  
    bij wie woonplaats wordt gekozen

---

*I. Voorwerp van de beroepen*

1.                      De beroepen, ingesteld op 25 juni 2009, strekken tot de  
nietigverklaring van:

- a. het besluit van 10 november 2008 van de gemeenteraad van de stad Harelbeke houdende definitieve vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “Landelijk gebied rond Bavikhove en Hulste” en van
- b. het besluit van 19 maart 2009 van de deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen houdende gedeeltelijke goedkeuring van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “Landelijk gebied rond Bavikhove en Hulste”.

## *II. Verloop van de rechtspleging*

2. De verwerende partijen hebben een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partijen hebben een memorie van wederantwoord ingediend in alle zaken.

Eerste auditeur Ann Van Mingeroot heeft een verslag opgesteld in alle zaken.

De verzoekende partijen hebben een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend in alle zaken. De eerste verwerende partij heeft een laatste memorie ingediend in alle zaken. De tweede verwerende partij heeft een laatste memorie ingediend in de zaken sub I, II, III, V en VI.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 28 januari 2011 in alle zaken.

Staatsraad Jan Clement heeft verslag uitgebracht in alle zaken.

Advocaat Koen Van Wynsberge, die verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Séverine Vermeire, die loco advocaat Arnoud Declerck verschijnt voor de eerste verwerende partij, en advocaat Saartje Callens, die loco advocaat Bart Staelens verschijnt voor de tweede verwerende partij, zijn gehoord in alle zaken.

Eerste auditeur Ann Van Mingeroot heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven in alle zaken.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

### *III. Samenvoeging*

3. De beroepen zijn dermate verknocht dat het, in het raam van een goede rechtsbedeling, past de zaken A.193.129/X-14.245, A.193.130/X-14.246, A.193.131/X-14.247, A.193.132/X-14.248, A.193.133/X-14.249 en A.193.134/X-14.250 samen te voegen.

### *IV. Feiten*

4. De verzoekers zijn landbouwers die eigenaar of pachter zijn van percelen gelegen in het gebied tussen Bavikhove en Hulste en in het gebied onder Bavikhove. Volgens het bij koninklijk besluit van 4 november 1977 vastgestelde gewestplan Kortrijk zijn deze percelen gelegen in agrarisch gebied, parkgebied en natuurgebied.

5. Op 11 maart 2008 wordt een plenaire vergadering gehouden over een voorontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “Landelijk gebied rond Bavikhove en Hulste”.

6. Op 14 april 2008 stelt de gemeenteraad van de stad Harelbeke voor het gebied gelegen tussen Bavikhove en Hulste en het gebied gelegen onder Bavikhove het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “Landelijk gebied rond Bavikhove en Hulste” voorlopig vast.

Voor het merendeel van de percelen voorziet het ontwerpplan “behoud gewestplan mits bijkomende voorschriften”. Het gaat daarbij om “agrarisch gebied” waarvoor de stedenbouwkundige voorschriften bepalen dat de

bestemming en de voorschriften die zijn vastgesteld in het geldende gewestplan “onverminderd van kracht blijven”, doch dat een aantal bijkomende voorschriften van kracht worden inzake compactheid en respect voor de typische configuratie, schaal en materialisatie van gebouwengroepen. Zo bestemt het ontwerp de percelen gelegen ten zuiden van de Kapelhoeve, kadastraal bekend sectie A, nrs. 209 en 210/a (hierna: de percelen gelegen ten zuiden van de Kapelhoeve), tot “agrarisch gebied”.

Op een twintigtal plaatsen voorziet het ontwerpplan een overdruk op het hiervoor bedoelde “agrarisch gebied”. Zo onderwerpt het ontwerpplan meerdere percelen van de verzoekers aan de bestemming “agrarisch gebied” met overdruk “bouwvrij gebied” en de bestemming “agrarisch gebied” met overdruk “bekenlandschap”.

Ten slotte zijn er de percelen waarvoor het ontwerpplan “nieuwe bestemmingszones” voorziet. De bestemming “natuurgebied” wordt door het ontwerpplan in het overgrote deel van de gevallen voorzien voor percelen die in het geldende gewestplan de bestemming parkgebied hebben, maar er zijn ook enkele (delen van) percelen van de verzoekers die in het geldende gewestplan de bestemming agrarisch gebied hebben die door het ontwerpplan tot “natuurgebied” worden bestemd.

7. Op 24 oktober 2008 beslist de Vlaamse regering voor bepaalde onderdelen van de regio Leiestreek, waaronder het gebied gelegen tussen Bavikhove en Hulste, de geldende gewestplannen beleidsmatig te herbevestigen voor wat betreft de agrarische gebieden, de natuur- en reservaatgebieden, de bosgebieden en de overige groengebieden. Daarbij wordt gesteld dat “binnen deze gebieden (...) de beleidsmatige uitgangspunten (gelden) zoals bepaald in de beslissing van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005”.

8. Van 28 april 2008 tot 26 juni 2008 wordt over het voormelde ontwerpplan een openbaar onderzoek gehouden.

De verzoekers in de zaken sub I, II, V en VI, evenals de bedrijfsgilde, die optreedt ter vertegenwoordiging van de landbouwers van Harelbeke, dienen een bezwaarschrift in. In deze bezwaarschriften wordt onder

meer gesteld dat de bezwaarindieners gekant zijn tegen de bestemming natuurgebied omdat dit gebied sterk wordt uitgebreid met het bestaande parkgebied gelegen langs de beken, terwijl de landbouwers bij de opmaak niet werd aangegeven dat deze valleien een natuurbestemming zouden krijgen en omdat het voorschrift parkgebied geen beperking inhield voor de bedrijfsvoering van de beroepslandbouw, wat wel het geval is met de bestemming natuurgebied, dat het voorschrift “bekenlandschap” een onduidelijke bestemming is, dat de bouwvrije gebieden zich zouden moeten beperken tot de essentieel open te houden ruimte en dat op het bouwverbod uitzonderingen moeten worden voorzien ten behoeve van de beroepslandbouw.

9. Ivan Sabbe dient een bezwaarschrift in waarin hij er voor pleit de overdruk “bouwvrij gebied” te voorzien voor de percelen gelegen ten zuiden van de Kapelhoeve.

10. Op 16 juli 2008 verleent de GECORO een voorwaardelijk gunstig advies over het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “Landelijk gebied rond Bavikhove en Hulste”.

De GECORO verwerpt de onder het randnummer 8 genoemde bezwaarschriften, waarbij zij er op wijst dat het bekencomplex Eikebosbeek-Havikbeek-Plaatsbeek-Hazebeek volgens het geldende gemeentelijk ruimtelijk structuurplan een onderdeel is van het lokaal ecologisch netwerk, dat de bouwvrije stroken tot doel hebben het aaneengroeien van de bebouwing in Hulste en Bavikhove te voorkomen en historisch aaneengesloten akkerland te behouden in gebied dat in het geldende gemeentelijk ruimtelijk structuurplan is benoemd als landschappelijk en ecologisch waardevol agrarisch gebied met corridorfunctie, dat ter plaatse natuurwaarden aanwezig zijn, dat in de motivatienota wordt aangegeven dat de doelstelling van het “bekenlandschap” is “het opbouwen van een samenhangend landschap dat opgehangen is aan beken en groenelementen” en dat uit de toelichtingsnota blijkt dat landbouw en natuur er hand in hand gaan.

De GECORO treedt het onder het randnummer 9 genoemde bezwaarschrift bij en adviseert voor de percelen gelegen ten zuiden van de Kapelhoeve de bestemming agrarisch gebied met overdruk “bouwvrij gebied”.

11. Op 10 november 2008 stelt de gemeenteraad van de stad Harelbeke het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “Landelijk gebied rond Bavikhove en Hulste” definitief vast. Dit is het eerste bestreden besluit.

Wat de percelen van de verzoekers betreft, is de enige wijziging ten opzichte van het ontwerpplan (randnummer 6) dat de percelen gelegen ten zuiden van de Kapelhoeve in het definitief vastgestelde uitvoeringsplan de overdruk “bouwvrij gebied” krijgen.

Het bestreden uitvoeringsplan bevat voor de overdruk “bekenlandschap” het volgende voorschrift:

“Binnen de gebieden bestemd als bekenlandschap zijn alle handelingen, voorzieningen, inrichtingen en functiewijzigingen in het kader van de landbouw toegelaten voor zover ze aan vergroening werken.

In het kader van de VLAREM wetgeving is dit geen ruimtelijk kwetsbaar gebied”.

Daarnaast worden in gebied met overdruk “bekenlandschap” specifieke voorschriften opgelegd voor “voorzieningen met betrekking tot natuur en recreatie” en inzake “groeninrichting”, zoals het voorschrift dat nieuw aan te leggen waterpartijen (poelen, zwembijvers, spaarbekkens) zich op een natuurlijke manier in de omgeving moeten integreren en dat het “verleggen, inkokeren, verharderen van oevers, ... van waterlopen (...) in principe niet (kan), tenzij in het kader van ecologische herinrichting van een beek”.

Het bestreden uitvoeringsplan bevat voor de overdruk “bouwvrij gebied” het volgende voorschrift:

“De zones moeten vrij blijven van bebouwing, met uitzondering van:

- schuilhokken voor dieren tot 25 m<sup>2</sup> groot en 3 m hoog,
- afsluitingen met doorzicht,
- kleinschalige of tijdelijke elementen in het kader van de beroepslandbouw, met uitzondering van serres (behalve seizoensgebonden serres met beperkte hoogte)
- seizoensgebonden serres: koepels van beperkte hoogte die minstens 4 maanden op een jaar niet aanwezig zijn,
- inrichtingen in het kader van zachte recreatie en/of natuurinrichting,

- ingrepen van algemeen belang.
- Open waterputten.

De impact en schaal van deze elementen dienen tot een minimum te worden beperkt”.

12. Op 19 maart 2009 keurt de deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “Landelijk gebied rond Bavikhove en Hulste” goed, zij het dat goedkeuring wordt onthouden aan de bewoordingen “met nabestemming natuurgebied” in bestemmingszone 6. Dit is het tweede bestreden besluit.

#### *V. Onderzoek van de middelen*

##### *A. Eerste middel*

##### *Standpunt van de partijen*

13. In het eerste middel wordt de schending aangevoerd van artikel 19 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (hierna: DRO), van de beginselen van behoorlijk bestuur, meer bepaald het redelijkheidsbeginsel, het materieel motiveringsbeginsel, alsook machtsoverschrijding.

14. In een eerste onderdeel van het eerste middel wordt gesteld dat aangezien met het voorliggende gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan een aantal elementen van de natuurlijke en landschappelijke structuur afgebakend worden, dit strijdig is met de bindende bepalingen van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen die in verband met het buitengebied voorzien dat het Vlaamse Gewest tot deze afbakening dient over te gaan.

De verzoekers menen dat een gemeente pas na de afbakening door het Vlaamse Gewest van grote eenheden natuur en grote eenheden natuur in ontwikkeling kan overgaan tot de afbakening van natuurgebieden en bekenlandschappen in een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan. Zij houden voor dat dit principe bevestigd wordt door het geldende provinciaal ruimtelijk

structuurplan waarin gesteld wordt dat de afbakening van natuurverbindingsgebieden en ecologische infrastructuur van bovenlokaal niveau zal gebeuren na de afbakening van grote eenheden natuur en grote eenheden natuur in ontwikkeling op het niveau van het Vlaamse Gewest.

Door de afbakening van natuurgebieden enerzijds en de afbakening van gebieden met overdruk bekenlandschap anderzijds, gaan de thans bestreden beslissingen over tot voorafname van natuurgebieden en natuurverbindingsgebieden, zonder dat hiervoor reeds de noodzakelijke aanzet is gegeven op gewestelijk en provinciaal niveau en zonder dat heden kan worden nagegaan of de betreffende gebieden vallen binnen de perimeter van de door het Vlaamse Gewest afgebakende natuurgebieden of natuurverwevingsgebieden.

De verzoekers menen dat aldus de bindende bepalingen van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen en van het geldende provinciaal ruimtelijk structuurplan, de regel dat het lagere plan zich dient te richten naar het hogere plan, evenals de aangevoerde beginselen werden geschonden.

15. In het tweede onderdeel van het eerste middel wordt aangevoerd dat het bestreden gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan de afbakening van natuurgebieden en bekenlandschappen veel ruimer realiseert dan voorzien in de bindende bepalingen van het geldende gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Volgens de verzoekers zijn de lokale ecologische verbindingen nominatim en limitatief opgenomen in de bindende bepalingen van het geldende gemeentelijk ruimtelijk structuurplan en wordt in het bestreden uitvoeringsplan veel verder gegaan dan het louter afbakenen van lokale ecologische verbindingen en van lokale structurerende lineaire elementen die reeds in het geldende gemeentelijk ruimtelijk structuurplan zijn opgenomen. Zo worden niet alleen de oevers van de beken afgebakend als natuurgebied, maar worden ook volledige valleien afgebakend als hetzij natuurgebied, hetzij bekenlandschap. Volgens de verzoekers is er in dat opzicht geen sprake meer van een noemenswaardige ecologische verbinding. Deze te ruime afbakening is niet alleen problematisch in zoverre zij zich vertaalt in een schending van de bindende bepalingen van het geldende gemeentelijk ruimtelijk structuurplan, zij is tevens onwettig vanuit het oogpunt van de materiële motiveringsplicht en het redelijkheidsbeginsel.

16. In het derde onderdeel van het eerste middel voeren de verzoekers aan dat hun tijdens het openbaar onderzoek geformuleerde bezwaar aangaande de afbakening van gebieden met overdruk bekenvallei, met name dat er geen correlatie is met de ligging in de vallei van een beek, niet pertinent is beantwoord nu blijkt dat er eerder willekeurig percelen werden aangeduid als bekenlandschap en de afbakening van bekenlandschappen en natuurgebieden geenszins ingegeven is door een verbondenheid van de percelen met lokale ecologische verbindingen of door een ligging in lokaal ecologisch gebied. De verzoekers stellen ook dat de motivering dat de afbakening zou zijn gebeurd op basis van de aanwezigheid van natuurwaarden niet kan worden gevolgd aangezien hun percelen effectief als landbouwgrond worden aangewend.

17. In de memories van antwoord stellen de verwerende partijen dat de bindende bepalingen van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen voor hen geenszins een verbod inhouden om bijkomende natuurgebieden af te bakenen, zodat het volstrekt ten onrechte is dat de verzoekers het hebben over een “voorafname” op de afbakening van groengebieden op het gewestelijk niveau. Volgens de verwerende partijen wekken de verzoekers ten onrechte de indruk dat de overdruk “bekenlandschap” gelijk is aan een bestemming natuurgebied of natuurverwevingsgebied. De verwerende partijen menen dat het bestreden gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan de correcte uitvoering is van de bindende en richtinggevende bepalingen van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Zij wijzen er ook op dat de eigenlijke natuurgebieden uitsluitend zones betreffen onmiddellijk aansluitend bij de beken en dat in zones met overdruk “bekenlandschap” de landbouwexploitatie aan geen enkele beperking is onderworpen.

18. In de memories van wederantwoord stellen de verzoekers dat de door hen aangehaalde bepalingen van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen slechts nut hebben indien op het vlak van de afbakening van natuur(verwevings)gebieden de volgorde van hogere naar lagere planning gerespecteerd wordt. De verzoekers menen dat gebieden met bestemming “bekenlandschap” wel degelijk gelijk zijn aan natuurverwevingsgebied,

aangezien er enkel werken, voorzieningen, inrichtingen en functiewijzigingen toegelaten zijn op de uitdrukkelijke voorwaarde dat zij “aan vergroening werken”. Bij wijze van voorbeeld wordt in de toelichting bij de voorschriften gesteld dat perceelrandbegroeiing, bufferbekkens, het publiek maken van landelijke wegen en het aanleggen van erfdienstbaarheden in die gebieden vergunbaar zijn.

19. In de laatste memories voeren de verzoekers met betrekking tot het eerste middelonderdeel aan dat het niet is omdat het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen niet uitdrukkelijk en letterlijk een chronologie voorschrijft, dat uit het opzet van de bindende bepalingen ervan niet zou blijken dat deze chronologie in acht moet worden genomen.

Met betrekking tot het tweede middelonderdeel stellen de verzoekers in de laatste memories dat uit de toelichtingsnota bij het bestreden plan blijkt dat bij de afbakening van bekenlandschappen gebieden zijn opgenomen die geen onderdeel uitmaken van een samenhangende beekvallei.

### *Beoordeling*

20. De verzoekers beroepen zich op de volgende bindende bepalingen van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen:

#### “2.1. Grote eenheden natuur en grote eenheden natuur in ontwikkeling

Het Vlaams Gewest bakt in de gewestplannen of in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen in overdruk 75.000 tot 100.000 ha als grote eenheden natuur en 25.000 tot 50.000 ha als grote eenheden natuur in ontwikkeling (af). De gezamenlijke oppervlakte van grote eenheden natuur en grote eenheden natuur in ontwikkeling bedraagt 125.000 ha.

Ten aanzien van de oppervlakte met bestemming natuur- en reservaatgebied op de gewestplannen (112.000 ha), betekent dit een toename van 38.000 ha tot een totaal van 150.000 ha.

(...)

#### 2.4. Natuurverwevingsgebied

Het Vlaams Gewest bakt in de gewestplannen of in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen 150.000 ha in overdruk als natuurverwevingsgebied af”.

Het uitgangspunt van het eerste middelonderdeel is dat in de aangehaalde bepalingen van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen een

chronologie besloten ligt tussen enerzijds de afbakening door het Vlaamse Gewest van grote eenheden natuur, grote eenheden natuur in ontwikkeling en natuurverwevingsgebied en anderzijds het opleggen van bestemmingen als “natuurgebied” en “agrarisch gebied” met overdruk “bekenlandschap” in een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor het buitengebied. Nog daargelaten de vraag of “agrarisch gebied” met overdruk “bekenlandschap”, zoals de verzoekers voorhouden, beschouwd kan worden als natuurverwevingsgebied, dient te worden vastgesteld dat in de aangehaalde bepalingen van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen geenszins enige chronologie kan worden gelezen die met zich mee zou brengen dat in een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan niet zou kunnen worden overgegaan tot de invulling van het buitengebied met de voornoemde bestemmingen zolang het Vlaamse Gewest de in het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen voorziene oppervlakte aan grote eenheden natuur, grote eenheden natuur in ontwikkeling en natuurverwevingsgebied niet heeft afgebakend. De aangehaalde bepalingen van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen bevatten uitsluitend in hoofde van het Vlaamse Gewest een verplichting om bepaalde gebieden af te bakenen in gewestplannen of in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen. Overigens blijkt niet en beweren de verzoekers zelfs niet dat het Vlaamse Gewest is tekortgeschoten in de haar door de artikelen 17 en 27 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu opgelegde verplichting om binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van dat decreet een “effectief te realiseren oppervlakte” van 125.000 ha aan grote eenheden natuur en grote eenheden natuur in ontwikkeling en van 150.000 ha aan natuurverwevingsgebieden af te bakenen.

Het uitgangspunt van het eerste middelonderdeel faalt.

Aan de voorgaande vaststellingen wordt geen afbreuk gedaan door het feit dat de aangehaalde onderdelen van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen behoren tot de bepalingen die krachtens artikel 19, § 2, tweede lid DRO bindend zijn voor de verwerende partijen en evenmin door hetgeen de verzoekers opwerpen in verband met het geldende provinciaal ruimtelijk structuurplan.

Het eerste middelonderdeel is niet gegrond.

21. Het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van de stad Harelbeke voorziet in het bindend gedeelte in onder meer de volgende selecties bij de gewenste ruimtelijke deelstructuren:

“NATUURLIJKE STRUCTUUR

Lokale ecologische verbindingen:

- Lampernissebeek
- Hazebeek,
- Eikebosbeek,
- Havikbeek,
- Plaatsbeek,
- Vaarnewijkbeek,
- Beverenbeek,
- Keibeek.

Dit is de minimale selectie, die al dan niet kan worden aangevuld met beken uit categorie 3.

Lokaal ecologische gebieden:

- omgeving Havik- en Plaatsbeek,
- omgeving Vaarnewijkbeek,
- omgeving oude Leie - Bavikhove (mondingsplaats Plaatsbeek in Leie),
- omgeving Molenput,
- omgeving oude Leie Kuurne,
- omgeving Spijkerland (ontginningsgebied Stadsbader)

LANDSCHAPPELIJKE STRUCTUUR

Lokale structurerende lineaire elementen

- de beekvalleien van Hazebeek-Havikbeek-Plaatsbeek
- de beekvallei van Vaarnewijkbeek

Lokale open-ruimtecorridors

- tussen Bavikhove en Hulste
- tussen Bavikhove en N36 (grens stedelijk gebied)
- tussen Hulste en Klein-Harelbeke
- tussen Hulste en Kuurne (grens stedelijk gebied – Vaarnewijkbeek)”.

In de richtinggevende bepalingen van het geldende gemeentelijk ruimtelijk structuurplan leest men aangaande de doelstellingen voor de natuurlijke structuur:

“De doelstellingen voor de gewenste ruimtelijke natuurlijke structuur kunnen als volgt worden samengevat:

- versterken en/of uitbreiden van de natuur- en groenelementen;
- opbouwen van een samenhangend ecologisch netwerk;
- versterken van de kleine landschapselementen;
- integraal waterbeheer in functie van duurzame ruimtelijke en ecologische ontwikkeling;
- streven naar een evenwichtig samengaan van natuur en recreatie”.

Aangaande de doelstellingen van de landschappelijke structuur leest men het volgende:

“Deze doelstellingen kunnen we als volgt samenvatten:

- behouden en versterken van de landschappelijke diversiteit en identiteit;
- beheer en ontwikkeling van kleine landschapselementen;
- stimuleren van landschappelijke integratie van verspreide en versnipperde bebouwing en infrastructuren;
- behouden van cultuurhistorische puntrelicten als waardevolle landschappelijke componenten;
- tegengaan van verdere versnippering;
- afbakenen van de bebouwde gebieden, ter bescherming van het landschap”.

Anders dan de verzoekers dit in het tweede middelonderdeel zien, blijkt uit het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van de stad Harelbeke geenszins dat in een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan enkel de oevers van de beken tot “natuurgebied” en “agrarisch gebied” met overdruk “bekenlandschap” kunnen worden bestemd. De verzoekers slagen er ook niet in het uitgangspunt te staven dat uit het geldende structuurplan zou volgen dat enkel ecologische verbindingen kunnen worden bestemd tot “agrarisch gebied” met overdruk “bekenlandschap”. De verzoekers gaan er ten onrechte van uit dat de lokale ecologische verbindingen limitatief zijn opgesomd in het geldende structuurplan. Er dient ook te worden vastgesteld dat het geldende structuurplan het gebied tussen Bavikhove en Hulste als lokale open-ruimtecorridor vermeldt.

Het middelonderdeel beperkt zich tot de loutere bewering dat in het bestreden uitvoeringsplan gebieden die “geen noemenswaardige ecologische verbinding” zijn bestemd worden tot “natuurgebied” en “agrarisch gebied” met overdruk “bekenlandschap”. De motieven om tot de afbakening van de laatstgenoemde bestemmingszones over te gaan, zoals die onder meer blijken uit de toelichtingsnota bij het bestreden plan, worden nergens bij de uiteenzetting van het middel betrokken. Het blijkt niet dat de afbakening van de genoemde bestemmingszones niet zou steunen op afdoende motieven of kennelijk onredelijk zou zijn.

De op de toelichtingsnota bij het bestreden plan gesteunde kritiek in de laatste memorie van de verzoekers is laattijdig en om die reden onontvankelijk.

Het tweede middelonderdeel wordt verworpen.

22. Met betrekking tot het derde middelonderdeel moet worden vastgesteld dat de GECORO er ter weerlegging van de bezwaren aangaande de overdruk “bekenlandschap” onder meer op heeft gewezen dat er ter plaatse natuurwaarden aanwezig zijn, dat in “agrarisch gebied” met overdruk “bekenlandschap” landbouw en natuur hand in hand gaan en dat het geldende structuurplan het gebied tussen Bavikhove en Hulste als lokale openruimtecorridor vermeldt. Het is niet omdat de verzoekers hun percelen effectief als landbouwgrond aanwenden, dat de GECORO zich zou hebben gesteund op een onjuist gegeven door te stellen dat er ter plaatse natuurwaarden aanwezig zijn. Voor het overige achten de verzoekers de weerlegging van hun bezwaren niet afdoende omdat ze er van uitgaan dat enkel ecologische verbindingen kunnen worden bestemd tot “agrarisch gebied” met overdruk “bekenlandschap”. Net zomin als bij het tweede middelonderdeel, slagen de verzoekers erin dit uitgangspunt te staven.

Het derde middelonderdeel is niet gegrond.

### *B. Tweede middel*

#### *Standpunt van de partijen*

23. In het tweede middel wordt de schending aangevoerd van artikel 19, § 2 DRO, van de omzendbrief RO/2005/01 van 23 december 2005 betreffende de beleidsmatige herbevestiging van de gewestplannen in het kader van de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur in uitvoering van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen, “van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 oktober 2008 houdende afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur in uitvoering van het Ruimtelijk structuurplan Vlaanderen, tweede fase: beleidsmatige herbevestiging van de bestaande plannen van aanleg voor de agrarische en natuurlijke structuur regio ‘Leiestreek’ en vervolgetraject afbakeningsproces”, van de beginselen van

behoorlijk bestuur, met name het zorgvuldigheidsbeginsel en het materieel motiveringsbeginsel, alsook machtsoverschrijding.

De verzoekers beroepen zich op de volgende onderdelen van de voormelde omzendbrief van 23 december 2005:

“In bijlage bij de beslissingen van de Vlaamse Regering over de beleidsmatige herbevestiging van de gewestplannen zijn kaarten gevoegd met daarop de perimeter waarbinnen de uitgangspunten van de beslissing van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 van toepassing zijn (...).

Binnen de perimeters worden de bestemmingen van de bestaande rechtsgeldige gewestplannen, algemene (APA) en bijzondere plannen van aanleg (BPA), gemeentelijke, provinciale of gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen door de Vlaamse Regering beleidsmatig herbevestigd. De beslissing heeft uitsluitend betrekking op de agrarische, natuur-, bos- en overige groengebieden op de bestaande rechtsgeldige plannen van aanleg en ruimtelijke uitvoeringsplannen die liggen binnen de perimeter aangeduid op de kaarten.

(...)

A. Algemene bewarende maatregelen.

Volgende voorwaarden gelden als algemene bewarende maatregelen in de herbevestigde agrarische gebieden:

1. In de herbevestigde agrarische bestemmingen hebben de landbouwers rechtszekerheid (over de herbevestigde agrarische bestemming). Indien in een herbevestigde agrarische bestemming toch een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan gronden met een agrarische bestemming zou omzetten naar een niet agrarische bestemming, dan dient hiervoor elders een compensatie te gebeuren indien de afbakening van 750.000 ha agrarisch (gebied) op Vlaams niveau in het gedrang komt (niet-agrarische bestemming omzetten naar agrarische bestemming) en geldt minstens een algemene compensatieregel: de compensatie neemt de herbevestiging van een agrarische bestemming in een niet bevestigd gebied aan of kan ook een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan inhouden voor percelen of gebieden met huidig agrarisch gebruik behorende tot de betreffende regio. In dit laatste geval wordt rekening gehouden met de ruimteboekhouding en de gelijktijdige afbakening van de agrarische en natuurlijke structuur. De compensatie voor het wijzigen naar harde bestemmingen gebeurt bij voorkeur in de harde bestemmingszones van de bestaande plannen van aanleg of ruimtelijke uitvoeringsplannen binnen de betreffende regio en bij voorkeur op gronden in agrarisch gebruik.

2. Gemeentelijke en provinciale structuurplannen en toekomstige gemeentelijke en provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen dienen de herbevestigde agrarische bestemmingen te respecteren.

3. In de herbevestigde agrarische bestemmingen geldt er een vrijheid van teeltkeuze m.u.v. de reeds geldende beperkingen of mogelijkheden met betrekking tot historisch permanente graslanden zoals opgenomen in het decreet natuurbehoud en het decreet landschapszorg en m.u.v. maatregelen in het kader van cross-compliance en erosiebestrijdingsmaatregelen. Het beleid gericht op de instandhouding, het herstel of de ontwikkeling van

kleine landschapselementen kan er onverminderd worden verder gezet gezien dit immers geen beperking van de vrijheid van teeltkeuze betekent. Voorts zijn in de herbevestigde agrarische gebieden nieuwe inplantingen (met uitzondering van de bouwvrije zones) en uitbreidingen van bestaande bedrijven binnen het kader van de milieu- en mestwetgeving mogelijk.

4. In de herbevestigde agrarische bestemmingen zijn, op basis van gebiedsgerichte ruimtelijke afwegingen, provinciale en gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen voor glastuinbouwconcentratie mogelijk. Gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen zijn mogelijk indien dat zo wordt vermeld in de beslissing van de Vlaamse Regering.

5. Gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen om in het kader van een ruiloperatie zonevreemde landbouw zone-eigen te maken, zijn overal mogelijk. Hierbij wordt rekening gehouden met de ruimteboekhouding van het RSV”.

De verzoekers menen dat de aangehaalde omzendbrief als bewarende maatregel voorziet in de verplichting voor provincies en gemeenten om de herbevestigde agrarische bestemmingen te respecteren en om compensatie te voorzien in geval van omzetting van agrarische bestemming naar niet-agrarische bestemming. Door het thans bestreden uitvoeringsplan wordt “een twintigtal hectaren” herbevestigd agrarisch gebied herbestemd. De verzoekers stellen dat zij reeds in het eerste middel concreet hebben aangetoond dat voor hun percelen de actuele agrarische bestemming van het geldende gewestplan wordt gewijzigd naar een niet-agrarische bestemming. Door de uitbreiding van natuurgebied en bekenlandschap, zonder in compensatie te voorzien, schendt het bestreden uitvoeringsplan de principes van de voormelde omzendbrief.

24. In de memories van antwoord stellen de verwerende partijen dat de door de verzoekers aangehaalde omzendbrief de uitvoering van de gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen door een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan niet in de weg staat. De eerste verwerende partij meent dat de omzendbrief onwettig is in zoverre deze een verordend karakter heeft, zodat er met toepassing van artikel 159 van de Grondwet geen enkel rechtsgevolg aan kan worden verleend. De tweede verwerende partij meent dat de omzendbrief een beleidslijn is waaraan geen verordende kracht kan worden toegekend. Overigens citeren de verzoekers selectief uit de omzendbrief. Uit andere passages ervan blijkt dat een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan in functie van lokale natuur- en landschapselementen, zoals in het onderhavige geval, niet in strijd is

met het beleid van de Vlaamse regering aangaande de herbevestiging van het gewestplan.

25. In de memories van wederantwoord stellen de verzoekers dat ongeacht de vraag of de omzendbrief al dan niet verordende kracht heeft, het zorgvuldigheidsbeginsel de verwerende partijen er hoe dan ook toe noopte rekening te houden met de leidende principes van de omzendbrief. Nu de door de omzendbrief voorziene bewarende maatregelen over het hoofd werden gezien, zijn het zorgvuldigheidsbeginsel en het materieel motiveringsbeginsel geschonden.

### *Beoordeling*

26. Het toentertijd geldende artikel 19, § 2 DRO luidt als volgt:

“§ 2. Bij het opmaken van een ruimtelijk structuurplan duidt de instantie die het plan definitief vaststelt de onderdelen ervan aan die bindend zijn.

Voor het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen zijn deze onderdelen bindend voor het Vlaamse Gewest, de diensten van de Vlaamse Regering, de instellingen die ressorteren onder het Vlaamse Gewest en de besturen die onder het administratief toezicht staan van het Vlaamse Gewest en de vennootschappen die een erkenning hebben van de instellingen die ressorteren onder het Vlaamse Gewest.

Voor het provinciaal ruimtelijk structuurplan zijn deze onderdelen bindend voor de provincie en de gemeenten op haar grondgebied en voor de instellingen die eronder ressorteren.

Voor het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan zijn deze onderdelen bindend voor de gemeente en voor de instellingen die eronder ressorteren”.

Om ontvankelijk te zijn, moet een middel een voldoende duidelijke omschrijving bevatten van de wijze waarop de aangevoerde regel door de bestreden rechtshandeling wordt geschonden. Ten aanzien van artikel 19, § 2 DRO bevat het middel geen dergelijke omschrijving. In zoverre de schending wordt aangevoerd van artikel 19, § 2 DRO is het middel onontvankelijk.

27. De omzendbrief RO/2005/01 van 23 december 2005 waarop de verzoekers zich beroepen heeft als zodanig geen verordenend karakter. Het is een louter beleidsdocument waarin de Vlaamse regering haar beleidsvisie over

planningsinitiatieven in de betrokken gebieden uiteenzet. Ten aanzien van het bestreden gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan kan de miskennenning van deze omzendbrief niet dienstig als vernietigingsgrond worden aangevoerd.

28. De verzoekers geven niet precies aan welke bestemming het bestreden uitvoeringsplan geeft aan de “twintigtal hectaren” agrarisch gebied die volgens hen overeenkomstig de voornoemde omzendbrief herbevestigd zouden zijn. Er moet worden vastgesteld dat het bestreden uitvoeringsplan niet voorziet in een bestemmingszone “bekenlandschap”, maar enkel in een overdruk “bekenlandschap” voor een aantal percelen die krachtens dat uitvoeringsplan gelegen zijn in “agrarisch gebied”. Het middel steunt op het uitgangspunt dat de door het bestreden uitvoeringsplan voorziene bestemming voor de laatstgenoemde percelen aangemerkt moet worden als niet-agrarische bestemming. Behoudens de verwijzing naar hun uiteenzetting van het eerste middel (randnummer 18), wordt dit uitgangspunt door de verzoekers niet beargumenteerd. Noch uit het feit dat op de genoemde percelen enkel werken, voorzieningen, inrichtingen en functiewijzigingen toegelaten zijn die “aan vergroening werken”, noch uit het feit dat daar perceelrandbegroeiing, bufferbekkens, het publiek maken van landelijke wegen en het aanleggen van erfdienstbaarheden vergunbaar zijn, blijkt dat de door het bestreden uitvoeringsplan voorziene zone “agrarisch gebied” met overdruk “bekenlandschap” aangemerkt moet worden als niet-agrarisch gebied. De verzoekers slagen er niet in de juistheid van het uitgangspunt van het middel aan te tonen. De verzoekers komen er niet toe aannemelijk te maken dat de aangevoerde rechtsregels en beginselen werden geschonden.

29. Het tweede middel wordt verworpen.

### *C. Derde middel*

#### *Standpunt van de partijen*

30. In het derde middel voeren de verzoekers de schending aan van artikel 49, § 2, § 3 en § 6 DRO en van de beginselen van behoorlijk bestuur, met name het zorgvuldigheidsbeginsel.

De verzoekers zetten uiteen dat de substantiële voorwaarde van het openbaar onderzoek werd miskend doordat voor de percelen gelegen ten zuiden van de Kapelhoeve in het voorlopig vastgestelde ontwerpplan geen enkele bestemmingswijziging werd voorzien ten opzichte van de actuele gewestplanbestemming, terwijl er na het bezwaar van een omwonende in het definitieve plan de bestemming bouwvrij gebied aan werd gegeven, zonder dat een nieuw openbaar onderzoek werd georganiseerd. Volgens de verzoekers moet artikel 49, § 6 DRO restrictief worden geïnterpreteerd en laat het niet toe gebieden, die geen specifieke bestemming hebben toegewezen gekregen in het ontwerpplan, nadien toch een beperkende bestemming (bouwvrij agrarisch gebied) op te leggen en dit omdat een bezwaarindiener hierom heeft verzocht. Zij benadrukken dat in antwoord op een bezwaar ingediend tijdens een openbaar onderzoek enkel wijzigingen kunnen worden aangebracht die reeds waren aangeduid in de ontwerpplannen en dat het geenszins is toegelaten om, zonder nieuw openbaar onderzoek, in het definitieve vaststellingsbesluit nieuwe bestemmingen te creëren en toe te voegen die niet waren opgenomen in de ontwerpplannen.

31. In de memories van antwoord stellen de verwerende partijen dat de beperkte wijziging die als rechtstreeks gevolg van een bezwaarschrift werd aangebracht voor de percelen gelegen ten zuiden van de Kapelhoeve, volledig overeenkomstig de in artikel 49, § 6 DRO voorziene mogelijkheid gebeurde.

32. In de memories van wederantwoord stellen de verzoekers dat artikel 49, § 6 DRO niet zo ruim mag worden geïnterpreteerd dat het een derde zou toelaten een volledig nieuwe bestemming voor te stellen in een

bezwaarschrift zonder dat andere belanghebbenden (bijvoorbeeld de eigenaar of gebruiker) ook maar enige inspraak wordt geboden omtrent deze nieuwe nadelige bestemming.

### *Beoordeling*

33. Het toentertijd geldende artikel 49 DRO bepaalt onder meer:

“§ 2. Het college van burgemeester en schepenen onderwerpt het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan aan een openbaar onderzoek dat binnen 30 dagen na de voorlopige vaststelling, bedoeld in § 1, minstens wordt aangekondigd door:

1° aanplakking in de gemeente;

2° een bericht in het Belgisch Staatsblad en in ten minste drie dagbladen die in de provincie worden verspreid.

Deze aankondiging vermeldt minstens:

1° waar het ontwerp ter inzage ligt;

2° de begin- en einddatum van het openbaar onderzoek;

3° het adres waarop de aan de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening gerichte adviezen, opmerkingen en bezwaren, vermeld in § 4, dienen toe te komen of kunnen worden afgegeven.

§ 3. Na de aankondiging wordt het ontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan gedurende 60 dagen ter inzage gelegd in het gemeentehuis. In voorkomend geval wordt ook het ruimtelijk veiligheidsrapport ter inzage gelegd.

(...)

§ 6. De gemeenteraad stelt binnen 180 dagen na het einde van het openbaar onderzoek het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan definitief vast.

Bij de definitieve vaststelling van het plan kunnen ten opzichte van het voorlopig vastgestelde plan slechts wijzigingen worden aangebracht, die gebaseerd zijn op of voortvloeien uit de tijdens het openbaar onderzoek geformuleerde bezwaren en opmerkingen of de adviezen, uitgebracht door de aangeduide diensten en overheden, of het advies van de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening”.

Er bestaat geen betwisting over dat de overdruk “bouwvrij gebied” die op de percelen gelegen ten zuiden van de Kapelhoeve werd voorzien bij de definitieve vaststelling van het bestreden plan gebaseerd was op of voortvloeide uit een bezwaarschrift dat tijdens het openbaar onderzoek werd ingediend (randnummer 9). De wijziging ten opzichte van het ontwerpplan voldeed dus aan de dienaangaande door het geciteerde artikel 49, § 6, tweede lid DRO gestelde voorwaarde.

34. In zoverre in het middel wordt voorgehouden dat in het ontwerpplan de percelen gelegen ten zuiden van de Kapelhoeve geen specifieke bestemming kregen toegewezen, mist het feitelijke grondslag aangezien het ontwerpplan deze percelen bestemde tot “agrarisch gebied” (randnummer 6). Er moet worden vastgesteld dat het bestreden uitvoeringsplan niet voorziet in een afzonderlijke bestemmingszone “bouwvrij gebied”, maar enkel in een overdruk “bouwvrij gebied” voor een aantal percelen die krachtens het uitvoeringsplan gelegen zijn in “agrarisch gebied”. Voor de percelen gelegen ten zuiden van de Kapelhoeve werd de reeds in het ontwerpplan voorziene agrarische bestemming in het definitieve plan behouden en, zoals dit reeds voor andere percelen van “agrarisch gebied” het geval was in het ontwerpplan, aangevuld met de overdruk “bouwvrij gebied”. Uit de voornoemde gegevens volgt dat, anders dan de verzoekers voorhouden, het definitieve vaststellingsbesluit ten opzichte van het voorlopige ontwerpplan geen nieuwe bestemming heeft gecreëerd. Uit de gegevens van de zaak (randnummer 11) blijkt dat er ter wille van de landbouw uitzonderingen zijn voorzien op de regel dat percelen met overdruk “bouwvrij gebied” vrij moeten blijven van bebouwing. De conclusie is dat uit de door de verzoekers voorgebrachte gegevens niet blijkt dat een nieuw openbaar onderzoek moest worden georganiseerd.

35. Het derde middel is niet gegrond.

#### *D. Vierde middel*

##### *Standpunt van de partijen*

36. In het vierde middel wordt de schending aangevoerd van artikel 3 van de richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's (hierna: SEA-richtlijn), van de artikelen 4.2.1 en 4.2.3, § 1 en § 2 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna: DABM) en van de beginselen van behoorlijk bestuur, met name het materieel motiveringsbeginsel.

In de verzoekschriften wordt gesteld dat artikel 3 SEA-richtlijn plannen viseert die een kader vormen voor de toekenning van toekomstige vergunningen voor een project. Volgens de verzoekers maakt het bestreden uitvoeringsplan een plan uit in de zin van artikel 3 SEA-richtlijn aangezien het het juridisch kader vormt voor de aflevering van toekomstige vergunningen voor projecten binnen het plangebied. In de verzoekschriften wordt er verder op gewezen dat de artikelen 4.2.1 en 4.2.3 DABM in beginsel de opmaak van een plan-milieueffectenrapport opleggen voor een plan dat, zoals het bestreden uitvoeringsplan, betrekking heeft op de ruimtelijke ordening en het kader vormt voor de toekenning van een project. De verzoekers menen dat er in de onderhavige zaak een plan-milieueffectenrapport had moeten worden opgemaakt, of minstens had moeten worden aangetoond dat het bestreden uitvoeringsplan geen aanzienlijke milieueffecten kan hebben. Volledigheidshalve werpen de verzoekers op dat de verwerende partijen zich niet kunnen beroepen op het feit dat de ingeroepen bepalingen van het DABM slechts uitwerking hebben vanaf 1 december 2007, aangezien zij zich reeds kunnen beroepen op het direct werkende artikel 3 SEA-richtlijn.

37. In de memories van antwoord stellen de verwerende partijen dat de ingeroepen bepalingen van het DABM niet toepasselijk waren bij het vaststellen van het uitvoeringsplan, gelet op artikel 49 van het decreet van 25 mei 2007 houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu, energie en openbare werken. De verwerende partijen benadrukken dat er geen algemene en automatische verplichting tot het opmaken van een milieueffectenrapport geldt voor alle gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen. Voor de verwerende partijen bepaalt het bestreden uitvoeringsplan het gebruik van kleine gebieden op lokaal niveau en heeft het desbetreffende artikel 3, derde lid SEA-richtlijn geen directe werking.

38. In de memories van wederantwoord stellen de verzoekers dat het bestreden plan wel degelijk een plan is in de zin van artikel 3, tweede lid SEA-richtlijn, aangezien in het plangebied projecten zoals bedoeld in de bijlagen I en II bij de richtlijn 85/337/EEG betreffende de milieu-

effectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten, zoals bijvoorbeeld stallen met plaatsen voor meer dan 3.000 vleesvarkens of 85.000 braadkippen, voor vergunning in aanmerking komen.

39. In de laatste memories stellen de verzoekers dat de plicht tot het opmaken van een milieueffectenrapport op de bestreden besluiten van toepassing was omwille van een zinsnede in artikel 3, tweede lid, a) SEA- richtlijn “met name ‘plannen en programma’s die het kader vormen voor de toekenning van toekomstige vergunningen voor een project’”.

### *Beoordeling*

40. Artikel 3, tweede lid SEA-richtlijn luidt als volgt:

“2. Onverminderd lid 3, wordt een milieubeoordeling gemaakt van alle plannen en programma’s

a) die voorbereid worden met betrekking tot landbouw, bosbouw, visserij, energie, industrie, vervoer, afvalstoffenbeheer, waterbeheer, telecommunicatie, toerisme en ruimtelijke ordening of grondgebruik en die het kader vormen voor de toekenning van toekomstige vergunningen voor de in bijlagen I en II bij Richtlijn 85/337/EEG genoemde projecten, of

b) waarvoor, gelet op het mogelijk effect op gebieden, een beoordeling vereist is uit hoofde van de artikelen 6 of 7 van Richtlijn 92/43/EEG”.

Om ontvankelijk te zijn, moet een middel een voldoende duidelijke omschrijving bevatten van de wijze waarop de aangevoerde regel door de bestreden rechtshandeling wordt geschonden. In de verzoekschriften beperken de verzoekers zich ertoe te beweren dat het bestreden plan een plan is als bedoeld in de aangehaalde richtlijnbevestiging omdat het het kader vormt voor de afgifte van vergunningen voor projecten in de zin van die bevestiging. Ondanks het feit dat dit niet evident blijkt uit de gegevens van de zaak, geven zij in hun verzoekschriften geen enkele aanduiding over welke van de in de bijlagen I en II bij de richtlijn 85/337/EEG genoemde projecten het zou gaan. Aldus hebben de verzoekers onvoldoende de wijze beschreven waarop de aangevoerde regel door de bestreden rechtshandeling wordt geschonden. Ter vrijwaring van de rechten van verdediging van de verwerende partijen kan de aanvulling van het

middelonderdeel in de memories van wederantwoord van de verzoekers (randnummer 38) niet in aanmerking worden genomen.

In zoverre de schending wordt aangevoerd van artikel 3 SEA-richtlijn, is het middel niet ontvankelijk.

41. De verzoekers beroepen zich op de door het decreet van 27 april 2007 ingevoegde artikelen 4.2.1 en 4.2.3 DABM. Deze bepalingen maken deel uit van Hoofdstuk II van Titel IV DABM. Artikel 49 van het decreet van 25 mei 2007 houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu, energie en openbare werken luidt als volgt:

“Hoofdstuk II van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, zoals vervangen door het decreet van 27 april 2007, is van toepassing op ruimtelijke uitvoeringsplannen, waarvan de plenaire vergadering gehouden wordt zes maanden na de datum van inwerkingtreding van hoofdstuk II van titel IV van het decreet van 5 april 1995, zoals vervangen door het decreet van 27 april 2007”.

Artikel 13 van het besluit van de Vlaamse regering van 12 oktober 2007 betreffende de milieueffectrapportage over plannen en programma's luidt als volgt:

“Het decreet van 27 april 2007 houdende wijziging van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en van artikel 36ter van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbewoud en het natuurlijk milieu treedt in werking op 1 december 2007”.

De geciteerde artikelen brengen met zich mee dat de bepalingen van het DABM waarop de verzoekers zich beroepen pas van toepassing zijn op ruimtelijke uitvoeringsplannen waarvan de plenaire vergadering ten vroegste is gehouden op 1 juni 2008. Aangezien uit de gegevens van de zaak blijkt dat bij het vaststellen van het bestreden gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan de plenaire vergadering reeds op 11 maart 2008 is gehouden (randnummer 5), waren de ingeroepen bepalingen van het DABM niet van toepassing bij het vaststellen van het bestreden gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan. De conclusie is dat de verzoekers zich niet dienstig kunnen beroepen op de ingeroepen bepalingen van het DABM.

42. Aangezien de aangevoerde schending van artikel 3 SEA-richtlijn en van de artikelen 4.2.1 en 4.2.3 DABM hiervoor werd verworpen, moet ook de schending van het materieel motiveringsbeginsel, die de verzoekers uit de schending van de voornoemde artikelen afleiden, worden verworpen.

43. Het vierde middel wordt verworpen.

## **BESLISSING**

**1. De Raad van State voegt de zaken A. 193.129/X-14.245, A. 193.130/X-14.246, A. 193.131/X-14.247, A. 193.132/X-14.248, A. 193.133/X-14.249 en A. 193.134/X-14.250.**

**2. De Raad van State verwerpt de beroepen.**

**3. De verzoekende partijen worden verwezen in de kosten van de beroepen tot nietigverklaring, begroot op 1050 euro, elk voor een zesde.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van vierentwintig juni 2011, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

|                 |                  |
|-----------------|------------------|
| Roger Stevens,  | kamervoorzitter, |
| Pierre Lefranc, | staatsraad,      |
| Jan Clement,    | staatsraad,      |
| bijgestaan door |                  |
| Tiny Temmerman, | griffier.        |

**De griffier**

**De voorzitter**

**Tiny Temmerman**

**Roger Stevens**